

Ministerstwo
Finansów

Opodatkowanie przychodów (dochodów) z kapitałów pieniężnych

Ministerstwo Finansów
ul. Świętokrzyska 12
00-916 Warszawa

www.finanse.mf.gov.pl

Opodatkowanie przychodów (dochodów) z kapitałów pieniężnych (stan prawny na 1 stycznia 2014 r.)

Podatek dochodowy od osób fizycznych (zwany dalej PIT) płaci się w przypadku uzyskania przychodów z kapitałów pieniężnych. Do przychodów z kapitałów pieniężnych¹ zaliczamy w szczególności przychody (dochody) z:

- odsetek od wkładów oszczędnościowych i środków na rachunkach bankowych, z wyjątkiem środków pieniężnych związanych z wykonywaną działalnością gospodarczą,
- odsetek i dyskonta od papierów wartościowych, w tym obligacji,
- tytułu udziału w funduszach kapitałowych,
- dywidend i innych przychodów z tytułu udziału w zyskach osób prawnych, których podstawą uzyskania są udziały (akcje) w spółce mającej osobowość prawną,
- tytułu udziału w zyskach spółki komandytowo-akcyjnej (S.K.A.) mające siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- tytułu udziału w zyskach spółki niemającej osobowości prawnej mającej siedzibę lub zarząd w innym państwie, gdy jest w tym państwie traktowana jak osoba prawna i spółka podlega w tym państwie opodatkowaniu od całości swoich dochodów bez względu na miejsce ich osiągnięcia

— które opodatkowane są zryczałtowanym podatkiem dochodowym w wysokości 19%. W przypadku uzyskania tych przychodów (dochodów) na terytorium Polski podatek pobierany jest przez płatnika².

Do przychodów z kapitałów pieniężnych zaliczane są również dochody z:

- odpłatnego zbycia udziałów w spółkach mających osobowość prawną,
- odpłatnego zbycia papierów wartościowych (w tym akcji S.K.A.) i pochodnych instrumentów finansowych,

- odpłatnego zbycia ogółu praw i obowiązków przez komplementariusza S.K.A. mającej siedzibę lub zarząd na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- realizacji praw z pochodnych instrumentów finansowych

— które podatnik musi sam wykazać w zeznaniu PIT-38 i opodatkować według 19% stawki podatku.

I. PRZYCHODY (DOCHODY) KAPITAŁOWE OPODATKOWANE ZA POŚREDNICTWEM PŁATNIKA W FORMIE ZRYCZAŁTOWANEJ

Opodatkowaniu za pośrednictwem płatnika zryczałtowanym podatkiem dochodowym podlegają przychody (dochody) m.in. z odsetek od wkładów oszczędnościowych, z odsetek i dyskonta od papierów wartościowych, z tytułu udziału w funduszach kapitałowych, z dywidend i innych przychodów z tytułu udziału w zyskach osób prawnych - które zostały uzyskane na terytorium Polski. W takim przypadku płatnik pobiera zryczałtowany podatek w wysokości 19% uzyskanego przychodu (dochodu).

UWAGA!

Przychodów (dochodów) opodatkowanych w formie zryczałtowanej nie łączy się z przychodami (dochodami) z innych źródeł.

Przykład:

Podatnik założył roczną lokatę z oprocentowaniem 3% w skali roku. Na lokacie tej zdeponował 100 000 zł. Po roku otrzymał odsetki w wysokości 3000 zł.

Przychód z odsetek 3000 zł;

Podatek 19% z 3000 zł = 570 zł.

II. OPODATKOWANIE DOCHODÓW Z ODPLATNEGO ZBYCIA PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH, UDZIAŁÓW W SPÓŁKACH Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ LUB OGÓŁU PRAW I OBOWIĄZKÓW W SPÓŁCE KOMANDYTOWO-AKCYJNEJ

UWAGA!

Dochodem z odpłatnego zbycia (np. sprzedaży) papierów wartościowych, udziałów w spółkach z o.o. lub ogółu praw i obowiązków w S.K.A. jest nadwyżka przychodu nad kosztami jego uzyskania, osiągnięta w roku podatkowym. Dochód ten opodatkowany jest 19% stawką podatku.

Kiedy powstaje przychód z odpłatnego zbycia papierów wartościowych, udziałów w spółkach z o.o. lub ogółu praw i obowiązków w S.K.A.?

Przychód z odpłatnego zbycia papierów wartościowych, udziałów w spółkach z o.o. lub ogółu praw i obowiązków w S.K.A. powstaje w momencie przeniesienia na kupującego własności papierów wartościowych (udziałów w spółkach z o.o. lub ogółu praw i obowiązków w S.K.A.), przy czym przychodem są kwoty należne, choćby nie zostały faktycznie otrzymane.

Jak obliczyć przychód z odpłatnego zbycia papierów wartościowych, udziałów w spółkach z o.o. lub ogółu praw i obowiązków w S.K.A.?

Przychód z odpłatnego zbycia papierów wartościowych, udziałów w spółkach z o.o. lub ogółu praw i obowiązków w S.K.A. uzyskany przez podatnika w roku podatkowym stanowi suma przychodów z poszczególnych transakcji.

UWAGA!

Jeżeli podatnik uzyskał przychody z odpłatnego zbycia papierów wartościowych na terytorium Polski za pośrednictwem np. biura maklerskiego, to podmiot ten zobowiązany jest przesłać mu w terminie do końca lutego roku następującego po roku podatkowym informację PIT-8C, zawierającą sumę przychodów uzyskanych przez podatnika za pośrednictwem tego podmiotu.

Koszty uzyskania przychodu z odpłatnego zbycia papierów wartościowych, udziałów w spółkach z o.o. lub ogółu praw i obowiązków w S.K.A.

Koszty uzyskania przychodu z odpłatnego zbycia papierów wartościowych (udziałów w spółkach z o.o. lub ogółu praw i obowiązków w S.K.A.) określa się na dzień uzyskania przychodu, co oznacza, że poniesione wydatki są kosztem uzyskania przychodu dopiero w momencie zbycia tych papierów (udziałów lub ogółu praw i obowiązków w S.K.A.). Kosztami uzyskania przychodu z odpłatnego zbycia papierów wartościowych, udziałów lub ogółu praw i obowiązków w S.K.A. są wydatki na ich objęcie lub nabycie.

UWAGA!

W przypadku odpłatnego zbycia papierów wartościowych lub udziałów w spółkach z o.o., które podatnik nabył w drodze spadku, kosztami uzyskania przychodu są wydatki poniesione przez spadkodawcę w celu objęcia lub nabycia tych papierów wartościowych lub udziałów.

Do kosztów w szczególności zaliczyć można: wydatki związane z obsługą rachunku przez biuro maklerskie (np. prowizje zapłacone przy kupnie i sprzedaży papierów wartościowych, opłaty związane z prowadzeniem lub założeniem rachunku inwestycyjnego, transferu papierów wartościowych), wydatki związane z nabyciem lub objęciem papierów wartościowych bez pośrednictwa biura ma-

klerskiego, udziałów lub ogółu praw i obowiązków w S.K.A. (np. opłaty notarialne), a także zapłacone odsetki i prowizje od kredytów, za które nabyto papiery wartościowe, udziały lub ogół praw i obowiązków w S.K.A.

UWAGA!

Kosztami uzyskania przychodu z odpłatnego zbycia papierów wartościowych, udziałów w spółkach z o.o. lub ogółu praw i obowiązków w S.K.A. są zapłacone odsetki i prowizje od kredytu, za który nabyte zostały te papiery, udziały lub ogół praw i obowiązków w S.K.A. przypadające proporcjonalnie na tę część kredytu, która faktycznie została wydatkowana na zakup papierów wartościowych, udziałów lub ogółu praw i obowiązków w S.K.A.

Przykład:

Podatnik zaciągnął kredyt w wysokości 100 000 zł na zakup 1000 akcji spółki X. Zapłacił prowizję w wysokości 1000 zł i odsetki 500 zł. Przy zakupie akcji była 60% redukcja, a więc zakupił 400 akcji za kwotę 40 000 zł. Przy odpłatnym zbyciu akcji spółki X do kosztów uzyskania będzie mógł zaliczyć:

1) z tytułu zapłaconej prowizji od kredytu:

$$40\ 000/100\ 000 \times 1000\ \text{zł} = 400\ \text{zł},$$

2) z tytułu zapłaconych odsetek od kredytu:

$$40\ 000/100\ 000 \times 500\ \text{zł} = 200\ \text{zł}.$$

Jeżeli przychody z odpłatnego zbycia papierów wartościowych zostały uzyskane za pośrednictwem biura maklerskiego, to w otrzymanej informacji PIT-8C wykazane są również koszty uzyskania tego przychodu.

UWAGA!

Biuro maklerskie wykazuje w informacji PIT-8C tylko te koszty, które są mu znane. Jeżeli podatnik poniósł również inne wydatki związane ze zbywanymi papierami wartościowymi, to w zeznaniu rocznym również może uwzględnić te wydatki.

Jak opodatkować dochody z odpłatnego zbycia papierów wartościowych, udziałów w spółkach z o.o. lub ogółu praw i obowiązków w S.K.A. ?

Rozliczenia całości uzyskanych w danym roku przychodów i ich kosztów podatnik obowiązany jest dokonać po zakończeniu roku podatkowego w składanym zeznaniu podatkowym PIT-38. Zeznanie składa się w terminie do 30 kwietnia roku następującego po roku podatkowym. Nie płaci się zaliczek na podatek w trakcie roku.

UWAGA!

Jeżeli 30 kwietnia przypada na sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy, za ostatni dzień terminu do złożenia zeznania uważa się następny dzień po dniu lub dniach wolnych od pracy.

W zeznaniu rocznym wykazywana jest suma uzyskanych w roku przychodów z odpłatnego zbycia papierów wartościowych, udziałów w spółkach z o.o. lub ogółu praw i obowiązków w S.K.A. oraz sumę kosztów związanych z uzyskanymi przychodami. W terminie określonym do złożenia zeznania, podatnik obowiązany jest także wpłacić należny podatek.

UWAGA!

Stratę wykazaną w zeznaniu podatnik będzie mógł odliczyć od dochodów uzyskanych z odpłatnego zbycia papierów wartościowych, udziałów w spółkach z o.o. lub ogółu praw i obowiązków w S.K.A. w najbliższych kolejno po sobie następujących pięciu latach podatkowych, ale wysokość odliczenia w którymkolwiek z tych lat nie może przekroczyć 50% kwoty poniesionej straty.

III. OPODATKOWANIE DOCHODÓW Z ODPLĄTNEGO ZBYCIA POCHODNYCH INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ REALIZACJI PRAW Z NICH WYNIKAJĄCYCH

Dochody z odpłatnego zbycia pochodnych instrumentów finansowych opodatkowane są tak samo jak dochody z odpłatnego zbycia papierów wartościowych, udziałów w spółkach z o.o. lub ogółu praw i obowiązków w S.K.A.

Przychód z realizacji praw wynikających z pochodnych instrumentów finansowych powstaje w dniu realizacji tych praw przez podatnika.

Dochodem z realizacji praw wynikających z pochodnych instrumentów finansowych jest kwota uzyskana z rozliczenia instrumentu. Dochód ten opodatkowany jest 19% stawką podatku dochodowego. Dochody te podatnik wykazuje w zeznaniu rocznym PIT-38.

UWAGA!

W przypadku uzyskania w roku podatkowym podlegających opodatkowaniu przychodów: z odpłatnego zbycia papierów wartościowych, udziałów w spółkach z o.o., ogółu praw i obowiązków w S.K.A., pochodnych instrumentów finansowych oraz realizacji praw wynikających z pochodnych instrumentów finansowych – w zeznaniu PIT-38 sumuje się wszystkie te przychody i sumuje się wszystkie koszty ich uzyskania. Różnica sumy przychodów i sumy kosztów stanowi dochód lub stratę.

IV. OPODATKOWANIE PRZYCHODÓW (DOCHODÓW) Z KAPITAŁÓW PIENIĘŻNYCH UZYSKANYCH ZA GRANICĄ

Do opodatkowania przychodów (dochodów) z kapitałów pieniężnych uzyskanych za granicą stosuje się umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania. Umowy te określają czy uzyskane przychody (dochody) podlegają opodatkowaniu w Polsce.

Zryczałtowany podatek od przychodów (dochodów) uzyskanych za granicą, które podlegają opodatkowaniu w Polsce podatnik zobowiązany jest obliczyć sam i zadeklarować w jednym z zeznań rocznych (PIT-36, PIT-36L, PIT-38 albo PIT-39). Od tego podatku odlicza się, przeliczoną na złote, kwotę podatku zapłaconego za granicą. Przychodów (dochodów) uzyskanych za granicą, opodatkowanych zryczałtowanym podatkiem dochodowym, nie łączy się z innymi przychodami (dochodami) wykazywanymi w zeznaniu rocznym.

UWAGA!

Wysokość kwoty podatku zapłaconego za granicą, o którą można pomniejszyć zryczałtowany podatek od przychodów (dochodów) uzyskanych za granicą nie może przekroczyć kwoty podatku obliczonego od tych przychodów (dochodów) przy zastosowaniu stawki 19%.

Natomiast dochody z odpłatnego zbycia papierów wartościowych, udziałów w spółkach z o.o. i z realizacji praw wynikających z pochodnych instrumentów finansowych, uzyskane za granicą, a stosownie do postanowień umów o unikaniu podwójnego opodatkowania podlegające opodatkowaniu w Polsce, podatnik obowiązany jest wykazać i opodatkować w zeznaniu PIT-38 łącznie z innymi dochodami. Od podatku obliczonego od sumy przychodów (dochodów) z odpłatnego zbycia papierów wartościowych,

udziałów w spółkach z o.o. i z realizacji praw wynikających z pochodnych instrumentów finansowych odliczany jest podatek zapłacony za granicą.

UWAGA!

Odliczenie podatku zapłaconego za granicą nie może przekroczyć tej części podatku obliczonego przed dokonaniem odliczenia, która proporcjonalnie przypada na dochód uzyskany za granicą. W tym przypadku kwota podatku obliczona według stawki 19% od łącznych dochodów uzyskanych w Polsce i za granicą mnożona jest przez kwotę dochodu uzyskanego za granicą i następnie podzielona przez kwotę łącznego dochodu uzyskanego za granicą i w Polsce.

Przykład:

Podatnik – polski rezydent podatkowy – uzyskał w roku podatkowym dochód ze sprzedaży akcji w państwie X (w przeliczeniu na złote) w wysokości 10 000 zł, od którego w tym państwie zapłacił podatek w wysokości 25% dochodu, a więc 2500 zł oraz dochód ze sprzedaży obligacji na giełdzie papierów wartościowych w Polsce w wysokości 30 000 zł. Umowa o unikaniu podwójnego opodatkowania pomiędzy Polską a państwem X przewiduje dla takich dochodów metodę proporcjonalnego odliczenia.

W Polsce dochód ten podatnik powinien opodatkować w następujący sposób:

3) suma dochodów uzyskanych w Polsce i za granicą:

$$10\ 000 + 30\ 000 = 40\ 000\ \text{zł}$$

4) podatek od sumy dochodów:

$$19\% \text{ z } 40\ 000\ \text{zł} = 7\ 600\ \text{zł}$$

5) podatek zapłacony za granicą do odliczenia w Polsce:

$$7600\ \text{zł} \times 10\ 000 / 40\ 000 = 1900\ \text{zł}$$

6) podatek do zapłacenia w Polsce:

$$7600\ \text{zł} - 1900\ \text{zł} = 5700\ \text{zł}$$

Tak więc, pomimo że podatnik za granicą (w przeliczeniu na złote) zapłacił 2 500 zł podatku, to w Polsce może odliczyć 1900 zł.

V. PRZYCHODY (DOCHODY) Z KAPITAŁÓW PIENIĘŻNYCH, KTÓRE NIE SĄ OPODATKOWANE

Nie jest płacony podatek od uzyskanych dochodów z kapitałów pieniężnych:

- z odpłatnego zbycia nabytych przed dniem 1 stycznia 2003 r. obligacji Skarbu Państwa wyemitowanych po dniu 1 stycznia 1989 r. oraz obligacji wyemitowanych przez jednostki samorządu terytorialnego po dniu 1 stycznia 1997 r.,
- z odpłatnego zbycia papierów wartościowych, dopuszczonych do publicznego obrotu papierami wartościowymi na podstawie publicznej oferty lub na giełdzie papierów wartościowych albo w regulowanym poza giełdowym wtórnym obrocie publicznym i nabytych przed dniem 1 stycznia 2004 r.³,
- z realizacji praw wynikających z papierów wartościowych, nabytych przed dniem 1 stycznia 2004 r.,
- z tytułu udziału w funduszach kapitałowych, jeżeli jednostki uczestnictwa zostały nabyte przed dniem 1 grudnia 2001 r.,

a także od przychodów z kapitałów pieniężnych⁴:

- z odsetek od środków pieniężnych zgromadzonych na terminowych lokatach bankowych (lub w innych formach oszczędzania, przechowywania lub inwestowania), jeżeli lokaty te zostały założone przed 1 grudnia 2001 r. oraz umowy na ich założenie nie były zmieniane, przedłużane lub odnawiane po tym dniu, a także nie zostały rozwiązane, lub nie został z nich wypłacony kapitał przed upływem okresu, na który zostały zawarte,
- z odsetek i dyskonta od papierów wartościowych (np. obligacji) wyemitowanych przez Skarb Państwa lub przez jednostki samorządu terytorialnego, jeżeli te papiery wartościowe zostały nabyte przed dniem 1 grudnia 2001 r.,
- z odsetek od papierów wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa oraz obligacji emitowanych przez

jednostki samorządu terytorialnego, w części odpowiadającej kwocie odsetek zapłaconych przy nabyciu tych papierów wartościowych od emitenta.

---

¹ Katalog przychodów zaliczanych do źródła „kapitały pieniężne” zawarty jest w art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2012 r., poz. 361, z późn. zm.).

² Na podstawie art. 41 ust. 4 ustawy zryczałtowany podatek dochodowy z tytułu stawianych, na terytorium Polski, do dyspozycji dochodów (przychodów), wymienionych w art. 30a ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2012 r., poz. 361, z późn. zm.), pobiera płatnik.

³ Art. 19 ustawy z dnia 12 listopada 2003 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 202 poz. 1956, z późn. zm.).

⁴ Wszystkie zwolnienia zawarte są w art. 21 ust. 1 oraz art. 52 i 52a ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2012 r. poz. 361, z późn. zm.).

**BROSZURA MA CHARAKTER INFORMACYJNY I NIE
STANOWI WYKŁADNI PRAWA.**

Administracja Podatkowa

Materiał powstał pod nadzorem
Pełnomocnika Rządu do spraw Informacji
i Edukacji Finansowej w zakresie Budżetu,
Finansów Publicznych i Instytucji
Finansowych oraz Ochrony Finansów
Publicznych

Z telefonu stacjonarnego
tel. 801 055 055

Z telefonu komórkowego
tel. 22 330 03 30

Czynna od poniedziałku do piątku
w godzinach 7.00-18.00

Składanie deklaracji drogą elektroniczną
www.e-deklaracje.gov.pl